

panna, kuidas se rahwas 3000 wersta loune pole on sanud ja meist ni kaugele on ärralahkunud. Kui nüüd meie päiwil Gesti-rahwas laiale pillatud, leitakse kaugele loune- ja hommikopool Wenne-ma nurkades, ni kui Krimmi poolsaardes, Samoramaal ja Sibberis, siis polle sedda ni immekspanna, iggaüks teab jo mil kombel nemmad senna on sanud.

Kui willets ja waene meie marahwa ello-luggu jubba nende esimeses paggana ebbausso põlwes on olnud, näme sest, et nende seas lõpmatta wihha-waeno, rido, taplust ja sõa karrinat on olnud; werre-wallaminne, topminne ja rōwiminne polle enne lõppenud, kunni wimaks 1200 aasta hakkatusel — se on peäle 600 aasta eest — üks woõras wäggi Tanimaalt meie Ma sisse tungis ja ristiusso õppetusse, ni kui ka tuggewa linnade, moisade, munka kloostride ja kirrikude ehhitamisse läbbi meie nurjaläinud Gesti-paggana wendi omma alla surrusid ja omma melewalda ja wallitsust siin maal kinnitasid. Siis ei polnud enam aega wennal wenna wasto sõddida ja karwupiddi koos olla, — siis wast hakkas tulli woõraga, kes julges meie esiwannemotte kurja ello seggama tulla ja ristiusso õppetusse läbbi wenna armastust ärratada ja rahho tehha. — Neid

halledaid asjo kuuldes ei woi meile meie esiwannematte aeg ja ello luggu mitte ni kallis olla, kui mõnni arwab, kes wanna Gesti-paggana sõeapeälisko „Kallewi-poiä“ ennemuistest laulo luggenud, mis ülle minnewal aastal (1862) Somemaal on trükkitud ja rahwa kätte tulnud. Selle ramato wäljaandja ütleb isši eeskõnnes nenda: „Se olleks suur rummalus ja meie kalli ristiusso põlgamine, kui legi pimmedat ebbausso aega tänna weel tahhaks üllemaks kita, kui sedda, mis meil praego käes on.“ Gesti-laste wägga kurja teggudest ja tempudest sel pimmedal aial ei maksaks rākidagi. Naad ei olnud ial paljo omma koddo rahhul, kus neil tõeste keik ihho tarwidust ja üllespiddamist wägga rohkeste käes olli, waid läksid saggedaste omma piisufeste patide ehk wenedega merre peäle hulkuma, seäl risusid mis agga kätte said, ja isšiärranis kauba laewade kalli kaupade peäle ollid naad wägga maiad ja õnneks, kui agga mõnned kätte said. Naad julgesid wahhest kognoni woõra made sisse, nenda kui Rootsi-, Prantsusse- ja Inglis-ma randa tungida, et seäl wägga kurjal kombel põlletada ja rōwida, nenda et — ni kui teiste pohja poolsede kardetawa merrerōowlide — ka meie Gesti-lastele se nimmi: